

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év február hó 9. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az ittas járművezetés vétsége miattfolyamatban volt büntetőügyben a terhelte által, védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Battonyai Városi Bíróság 8.B.270/2008/5. számú, illetőleg a Békés Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 1.Bf.94/2009/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Battonyai Városi Bíróság a 2008. november 4. napján - tárgyalás mellőzésével - meghozott 6.Bk.148/2008/2. számú végzésével a terhelttel szemben ittas járművezetés vétsége (Btk. 188. § (1) bek.) miatt 180 napi tétel, napi tételenként 200 forint, összesen 36.000 forint összegű pénzbüntetést és a „B” kategóriájú járművek vezetésétől 1 évi eltiltást szabott ki.

Kétirányú tárgyalás tartása iránti kérelmek alapján eljárva a Battonyai Városi Bíróság a 2008. december 3. napján kihirdetett 8.B.270/2008/5. számú ítéletével a terhelte bűnösnek mondta ki járművezetés ittas állapotban vétségében (Btk. 188. § (1) bek.). Ezért őt 180 napi tétel, napi tételenként 200 forint, összesen 36.000 forint pénzbüntetésre és a „B” kategóriájú járművek vezetésétől 1 évi eltiltásra ítélte.

Súlyosítás végett bejelentett ügyészi fellebbezés alapján eljárva a Békés Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2009. június 16. napján meghozott 1.Bf.94/2009/5. számú ítéletével az elsőfokú határozatot érdemben akként változtatta meg, hogy

- a pénzbüntetés napi tétel számát 300 forintra súlyosította, viszont az egy napi tétel összegét 100 forintra leszállította; így a kiszabott pénzbüntetés összege 30.000 Ft;
- a mellékbüntetést pedig 2 évi „B” kategóriájú közúti járművezetéstől eltiltásra súlyosította.

Egyebekben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet érdemben helybenhagyta azzal, hogy a bűncselekmény megnevezése helyesen ittas járművezetés vétsége.

Az elsőfokú ítélettel megállapított - és a másodfokú bíróság által kiegészített, helyesbített - tényállás lényege a következő.

A tényállás személyi része

A terhelt 2005. november 14-e óta „B” kategóriájú vezetői engedéllyel rendelkezik.

A vádbeli cselekménnyel egyidejűleg elkövetett közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértése miatt sor került a terhelt felelősségre vonására.

A tényállás történeti része

2008. június 8. napján hajnalban a terhelt vezette a más személy tulajdonát képező személygépkocsit, melynek további 3 utasa volt.

2008. június 8. napján 3 óra 5 perckor M. belterületén, közúton a rendőrrjárőr intézkedni kívánt a terhelttel szemben. A terhelt azonban megállás nélkül továbbhajtott, majd mintegy 1 km után kiszállt a gépkocsiból és elszaladt.

Rövid időn belül elfogták, a vele szemben alkalmazott Lion alkoholteszt 0,5 mg/l alkoholértéket mutatott, ezért vérvételre előállították.

A cselekmény elkövetésekor a terhelt vérében 1,34-1,44 ezrelék alkoholkoncentráció volt, ami enyhe fokú alkoholos befolyásoltságot eredményezett.

A KRESZ 4. § (1) bekezdésének c) pontja alapján járművet csak az vezethet, aki a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszesital fogyasztásából származó alkohol.

Az elsőfokú bíróság jogi értékelése szerint a terhelt magatartásával megszegte a KRESZ 4. § (1) bekezdés c) pontját és elkövetette az ittas járművezetés vétségét.

A másodfokú bíróság a bűnösségre vont jogi következtetéssel és a cselekmény jogi minősítésével maradéktalanul egyetértett.

A másodfokú bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen - védője útján - a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt eljárási szabálysértés miatt, elsődlegesen hatályon kívül helyezés, másodlagosan megváltoztatás érdekében.

Indokai szerint az ügyészi fellebbezés konkrétan nem jelölte meg, hogy a súlyosítás mire irányul, így a Be. 354. §-a alapján a másodfokú bíróság nem súlyosíthatta volna a mellékbüntetés tartamát. Mindemellett a másodfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket sem megfelelően értékelte.

A Legfőbb Ügyészség BF.2503/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta és a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

Kifejtette, hogy az ügyész a tárgyalás mellőzésével hozott végzés, majd pedig az elsőfokú ítélet ellen egyaránt súlyosítás végett fellebbezett, és a kategóriakorlátozás nélküli, közúti járművezetéstől eltiltást indítványozta, amit a megyei főügyészség fenntartott.

A 32. Bkv számú vélemény alapján a terhelt terhére bejelentett fellebbezés esetén a másodfokú bíróság jogosult az eltiltás időtartamának és érvényesülési körének megváltoztatására. Ehhez képest a megyei bíróság nem sértette meg a súlyosítási tilalmat. A büntetéskiszabási körülmények mikénti értékelését vitató kifogás esetében pedig törvényben kizárt a felülvizsgálat.

A Legfelsőbb Bíróság az ügyben a Be. 420. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott; melyen a védő a felülvizsgálati indítványt fenntartotta azzal, hogy a másodfokú határozat megváltoztatását indítványozta, az ügyész pedig az írásbeli nyilatkozatában foglaltakkal egyező tartalommal szólalt fel.

A felülvizsgálati indítvány nem alapos.

A Be. 416. § (1) bekezdés d) pontja alapján valóban felülvizsgálati ok, ha a bíróság határozatának meghozatalára a súlyosítási tilalom

[354., és 355. §, 405. § (1) és (3) bek., 549. § (4) bek.] megsértésével került sor.

A másodfokú bíróság azonban nem sértette meg a súlyosítási tilalmat.

A Be. 354. § (1) bekezdése alapján akkor lehet a vádlott büntetését súlyosítani, ha a terhére fellebbezést jelentettek be. A Be. 354. § (2) bekezdése alapján pedig a vádlott terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami

- a bűnösségének megállapítására,
- bűncselekményének súlyosabb minősítésére,
- a büntetésének súlyosítására, illetve
- a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul.

Ehhez képest önmagában az, ha az ügyész „fellebbezést jelent be”, annak irányultsága egyidejű kifejezésének hiányában, nyilvánvalóan nem elegendő, s így közömbös a súlyosítási tilalom szempontjából [BH 1997/170.].

A „súlyosítás végett” bejelentett fellebbezés azonban minden további nélkül feloldja a súlyosítási tilalmat, mivel az olyan nyilatkozat, amely szükséges és elégséges mértékben megfelel a Be. 354. § (2) bekezdése szerinti követelménynek. Értelemszerűen, s törvényi szóhasználatkal kifejezi a Be. 354. § (2) bekezdése szerinti egyik, a kiszabott büntetés súlyosítása iránti igényt.

Az iratokból pedig egyértelműen kitűnik, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetésekor jelenlévő ügyész – amint arra a Legfőbb Ügyészség is hivatkozott – súlyosítás végett fellebbezett [Battonyai Városi Bíróság 8.B.270/2008/5. tjk. 4. o.].

Ehhez képest törvényesen járt el a másodfokú bíróság, amikor a pénzbüntetés napi tétele számát, valamint a mellékbüntetés tartamát megemelte.

Az indítványban foglaltak kapcsán megjegyzi továbbá a Legfelsőbb Bíróság, hogy a megtámadott határozat mérlegelés körébe tartozó megállapításai felülvizsgálattal nem támadhatók. Így az sem, hogy konkrét ügyben, illetve adott terhelt esetében mit tekint enyhítő, vagy súlyosító körülménynek, s azt miként értékeli.

A felülvizsgálat – a felülvizsgálati okok törvényi meghatározásából is kitűnően – olyan jogi hiba rendkívüli jogorvoslati eszköze, amely valamely mérlegelést nem tűrő anyagi, vagy eljárási szabály téves alkalmazásából fakad.

Ezzel összefüggésben rendelkezik a törvény akként, hogy felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye (Be. 419. § (1) bek., 388. § (2) bek.), a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható (Be. 423. § (1) bek.).

Ilyen módon sem a tényállás tartalma, sem pedig a mérlegelést engedő jogszabály (így a büntetéskiszabásra vonatkozó Btk. 83. § (1) bekezdésének, illetve a 37. §) mikénti alkalmazása felülvizsgálat tárgyát nem képezi.

Ekként a Legfelsőbb Bíróság - miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. §-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul, azzal hogy a bíróság - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2010. február 9.

Dr. Akác Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Márki Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő
N-né TH